

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie... 2 zł. 50 gr.
z odroczeniem do domu... 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową... 3 zł. 50 gr.
Zagranicą... 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz miłm. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. 36 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 250 (8478)

Piątek, dnia 29 października 1926 r.

Rok XXXIV.

Tylko 4 dni.

Od dnia 25 do 28 października r. b. włącznie.

Komedja w 8-miu wielkich aktach, p.t.

PRECZ z AKTORKAMI

w roli głównej uroczą **GLORJA SWANSON.**

Nad program: „Król Bawelny“ kom. w 2 akt. || Następny program: „Żywy Kabeł“ z królem śmiechu JOHNNY HINESEM w roli gł.

Początek seansów: I o g. 6, ostatni 9.30, w soboty i niedziele I seans o godz. 5.30, ostatni 9.30.

PRACOWNIA FUTER WIKTOR BUSSONI

z WARSZAWY.

Wykonuje wszelkie obściółki z własnych i powierzonych towarów, przeróbki, farba — futer oraz gotowe palta damskie i męskie własnego wyrobu i różne skórki. — Wykonanie wykwinne. Ceny przystępne.

Kalisz, Al. Józefiny № 8, lewa oficyna, I piętro.

Firma chrześcijańska.

Adwokat KRELL

przeniósł kancelarię
w Aleję Józefiny 15/1
(dom Reina). 1399

proc. na rzecz rządu.

Oskarżenie popierał przedstawiciel generalnej dyrekcji poczt i telegrafów.

W toku znajduje się kilkadziesiąt spraw przeciwko „radjopajęczarzom“.

Zmiany personalne w urzędach pocztowych.

WARSZAWA, 28. We wczorajszym Monitorze Polskim ogłoszono, że p. Józef Dangel został zwolniony ze stanowiska podsekretarza stanu w ministerstwie skarbu na własną prośbę.

W tymże Monitorze Polskim ogłoszono, że prof. Stanisław Wróblewski został mianowany prezesem Najwyższej Izby Kontroli Państwowej.

Burze w Serbji.

BIELOGROD, 28. Wczoraj szalała nad Mo-nastyrem gwałtowna burza, która trwała wprawdzie tylko 10 minut, lecz wyrządziła mimo to olbrzymie szkody. Wiele domów zostało zburzonych. Ludność ogarnęła panika.

Wolew Strju.

STRYJ, 28. Rzeka Stryj wezbrała do 1 mtr. 70 cm. ponad stan normalny. Zalane są Łęgi, nadbrzeżne park Jordana i droga do parku. Pod wodą stoją: Pargowica i domy na drodze do rzeki. Woda dochodzi do ul. Lelewela. Powódź zerwała łamacze lodów.

W Turce nad Stryjem rzeka dosięgła 6 mtr. ponad stan normalny i wyrządziła wielkie szkody.

Kraków pod śnieżną powłoką.

KRAKÓW, 28. W Krakowie padał przez całą dzisiejszą noc gęsty śnieg, pokrywając całe miasto grubą warstwą.

Francja przeprowadzi reorganizację swej siły zbrojnej.

PARYŻ, 28. Po ukończeniu w dniu wczorajszym posiedzeniu gabinetu minister wojny Paul Painlevé oświadczył dziennikarzom, iż opracowany przez niego projekt reorganizacji wojska przedłożony jeszcze w lipcu parlamentowi, zostanie wniesiony w dniu dzisiejszym na Najwyższą Radę Wojskową, która przedłoży swą opinię o nim Radzie ministrów.

Łódź bez węgla.

WARSZAWA, 28. Prezydium Rady ministrów oraz zainteresowane dostawą węgla ministerstwa przemysłu i handlu oraz komunikacji otrzymały alarmujące depecze z Łodzi z wiadomością z powodu braku węgla na rynku. Niektóre fabryki zmuszone będą w najbliższych dniach a nawet godzinach zaprzestać pracy. W związku z tem dowiadujemy się, że zostaną podjęte odpowiednie zarządzenia i surowe represje wobec winnych.

Na rynku łódzkim z powodu zupełnego braku węgla cena tonny w handlu doszła do 80 zł.

Papierosy zdrożeją.

WARSZAWA, 28. W kołach blisko stojących monopolu tytoniowego, obiegają od wczoraj — pogłoski, że z dniem 1-ym listopada ceny wyrobów tytoniowych mają być ponownie podwyższone o 10 procent.

Restauracja „EUROPA” Restauracja

Zawiadamia iż w PONIEDZIAŁEK, dnia 1 LISTOPADA odbędzie się **Otwarcie sezonu zimowego** z udziałem nowozaangażowanych pierwszorzędnych sił atrakcyjnych pod dyr. **Z. Kochańskiego** znanego humorysty

Kosteszówna (tancerka)

Kościelska (tancerka)

Ordon-Tuszyńska śpiewaczka operowa

Korolewicz-subretka w własnym repertuarze

Po występach „DANCING” Po występach.

„JAZZBAND” dyr. znany skrzypek p. **LIDAUER.**

CENY NAPOI i POTRAW NORMALNE.

Kuchnia znana ze swej dobroci.

Bufet i piwnica bogato zaopatrzone.

Procedura poboru podatku od lokali.

WARSZAWA, 28. Ministerstwo Skarbu, wobec zmian, jakim wskutek ostatnich przepisów uległy do tychczasowe normy i sposób poboru podatków od lokali — zarządziło, aby celem ułatwienia przejścia do wymiaru poboru tego podatku według przepisów nowej ustawy narazie przez III-ci kwartał utrzymać bez zmiany wymiar i pobór, dokonany na podstawie dotychczasowych norm, podatku zarówno państwowego jak i samorządowego. Rozrachunek zaś za czas od sierpnia r.b. według zasad, wyływających z nowej ustawy o podatku od lokali, przeprowadzony będzie z płatnikami oraz ze skarbem Państwa w kwartał IV-ym.

Rozrachunek z płatnikami przeprowadzony będzie w ten sposób, iż przed wypisaniem nakazu płatniczego za IV kwartał obliczone będzie, ile przypada od płatnika przy nowej stopie 8 proc. i do tej kwoty należy doliczyć, o ile stopa podatku mniejszego była niższa niż 2 proc., wzgl. odjąć od niej, o ile stopa przekracza 2 proc. — tę kwotę, jakby wy-

padnię z obrachunku za 2 miesiące (sierpień i wrzesień) III kwartału.

Co się tyczy rozrachunku ze Skarbem Państwa, to z całej należności państwowego podatku, przypadającej za III kwartał, dwie dziewiąte sumy zarachowane będą na poczet wpływu na rzecz Skarbu za IV kwartał, pozostałe zaś siedem dziewiątych rozdzielone będą w ten sposób, iż pięć dziewiątych zaliczone będą na rzecz funduszu rozbudowy miast, dwie dziewiąte zaś na rzecz podatku kwaterunkowego.

Ponieważ nowe przepisy podatku od lokali przewidują uwolnienie od podatku innych jeszcze niż dotychczas obiektów i podatek od tych lokali z dniem 1 sierpnia r.b. nie będzie pobierany, przeto dwie trzecie kwot pobranych od takich lokali za III kwartał będą odnośnym płatnikom zwracane, wzgl. zaliczone na poczet innych przypadających od nich należności.

ciągów, zdążających do Warszawy, przybyło na miejsce z opóźnieniem.

Pierwszy proces radiowy.

WARSZAWA, 28. Dnia 22 bm. w sądzie pokoju m. st. Warszawy odbył się pierwszy proces radiowy zakończony skazaniem pierwszego schwytanego radjopajęczarza. Oskarżonym jest bogaty piekarz warszawski Ludwik Piętos, właściciel piekarni „Warszawianka“.

Rozprawę prowadził sędzia St. Orlicki, który wobec nieobecności oskarżonego skazał go wyrókiem znacznym na 500 zł. kary z zamianą na 2 miesiące aresztu, za bezprawne posiadanie radjoodbiornika zasądając równocześnie powództwo cywilne na rzecz „Polskiego Radja“ w sumie 3 zł. z czego 20

Aresztowanie fałszerza.

WARSZAWA, 28. Został aresztowany i przywieziony przez policję poznańską do Warszawy Piotr Zejde, fałszerz świadectw wywozowych na obcą walutę. Jak dotąd ustalono, fałszerstwa sięgają jednego miliona złotych. — Władze śledcze prowadzą energiczne dochodzenia.

Katastrofa kolejowa pod Częstochową.

ŁÓDŹ, 28. Nocy ub. na stacji Maczki pod Częstochową miała miejsce katastrofa kolejowa. W miasteczku pociąg towarowy z transportem węgla zdążający z Warszawy w kierunku Częstochowy pod samą miastem Maczki wykoleił się. Dwa wagony znalazły się poza torami, skutkiem czego nastąpiło zatarasowanie linii, wobec czego kilka po-

Bilans Banku Polskiego.

WARSZAWA, 28 października. Bilans Banku Polskiego z dnia 20-go października r. b. wykazuje wzrost zapasów kruszcu, t. j. złota i srebra, o 141.000 złotych (135,7 milionów zł.), zapas walut i dewiz zmniejszył się brutto o 1,6 miljon. (103,3 milj. złotych), a w związku z tem i różnice kursowe na kruszcu i walutach, obliczonych po kursie paritetowym, wykazują zmniejszenie o 2,4 milj. złotych (85,7 milion. złotych), portfel wekslowy zmniejszył się o 2,9 milj. zł. (312,7 milj. zł.) salda na rachunkach żywych i innych zobowiązaniach wzrosły o 18 milj. (141,8 milj. zł.), obieg biletów zdawkowych zmniejszył się o 20,5 milj. zł. (552,6 milj. zł.), oraz przyjęty do zapasu banku stan polskich monet srebrnych i bilonu o 1,1 milj. (27,4 milj. zł.) Inne pozycje nie wykazują większych zmian.

Ujęcie sprawców zamachu na kuratora ś. p. Sobińskiego.

WARSZAWA, 28. Nadeszła ze Lwowa wiadomość, że mordercy ś. p. Sobińskiego, kuratora lwowskiego okręgu naukowego, zostali wczoraj ujęci. Szczegółów brak. Aresztowani są to podobno dwaj komuniści, przybyli do Polski z za kordonu.

Miss Gibbson stanie przed sądem.

RZYM, 28. Oficjalna „Tevere“ donosi, że Angielka miss Gibbson, która dokonała nieudane go zamachu na Mussoliniego, ma być postawiona przed sąd przysięgłych, mimo orzeczenia lekarzy psychiatrów, że miss Gibbson cierpi na postępową paranoję. Podczas ostatniego przesłuchania miss Gibbson złożyła podobno deklarację, że pewien członek opozycji, poprzednio będący w gabinecie Mussoliniego, dał jej do ręki rewolwer z poleceniem dokonania zamachu na Mussoliniego.

Ostateczna decyzja, czy miss Gibbson stanie przed sądem przysięgłych, zapadnie w najbliższych dniach po zasięgnięciu informacji u generalnego prokuratora. Nastąpić to ma między 18 a 20 listopada.

Primo de Rivera walczy z prawem strajkowania

MADRYT, 28. W jednej z drukarni wybuchł strajk. Mało znaczący ten strajk lokalny przybiera jednak zasadnicze znaczenie z tego powodu, że w Hiszpanji dyktatura zakazuje wszelkich strajków. Jast to od dłuższego czasu pierwszy strajk, który wybuchł w Hiszpanji.

Na podstawie ustawy, obowiązujących w Hiszpanji, gubernator prowincji madryckiej natychmiast wkroczył przeciwko strajkującym i nakazał im podjęcie pracy.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 28. Dolar w obrotach prywatnych — 9.01.

Inż. St. Pajohel.

O drogach pow. Kaliskiego

III.

Statystyka ruchu na drodze Stawiszyskiej w dniu 23.2 rb. na odcinku Kalisz — Konin wykazała przejście 1333 koni w tem 388 wozów ładowanych 440. Te liczby dadzą zboża i nawozy sztuczne — buraki dadzą dużo więcej. Taki ruch może znieść tylko dobrze zbudowana szosa, przytem szeroka, aby wozy nie szły jedną koleją. Dlatego też Sejmik podjął w tym roku poszerzenie tego odcinka z 3 i pół — 4 mtr. do 5 — 5 i pół mtr. kory szosowej. Kamień do robót używa się polniak materiał najtańszy, ale i mało odpowiedni, jeśli chodzi o gładkość dróg dla ruchu samochodowego. Materiał ten składając się z 17 gatunków rozmaicie reaguje na ściskanie i zdarcie, stąd tak prędko pojawiają się nierówności wkrótce po załamaniu wałem parowym i stąd konieczność zwirowania względnie gładkich dróg dla ochrony wgłębień, stanowiących miejsca słabsze. Gdy nierówności sięgają 7 centymetrów i więcej, twardsze, wystające szabrowiny rozbijają się młotami, a wgłębienia nasypuje się szabrem, na co tak narzekają automobilści. Dopóki sejmik będzie zmuszony operować tym gatunkiem kamienia, dotąd ten system remontu stosowany być musi. Jednak wy-czerpywanie się pobliskich złóż polniaka i wymagania ruchu samochodowego, stawiają przed Sejmikiem nowe zadania. Nie bez znaczenia jest również sprawa zachowania polniaka na podłożu pod nowe szosy, aby w przyszłości nie być zmuszonym używać do tego celu drogiego gatunku kamienia. Wybieranie drog żelaznej kalety — Podzámce zbliża Kalisz do kamieniołomów w Tenczynku pod Krakowem, pozwalając omijać bardzo drogi korytarz przez Śląsk Niemiecki. Dysproporcja w cenie o tyle się zmniejsza, że staje się ekonomiczne używanie jednolitego kamienia skalnego szczególnie na od-

ciach szos, położonych w pobliżu kolei, gdzie miejscowego kamienia niema. Kosztorysy na konserwację istniejących dróg na okresy 1 stycznia 1927 roku do 1.4.1927 r. i do 1.4.1928 opiewają: dla dróg państwowych 40.635 złotych plus 162.540 — samorządowych 125.000 plus 250.000 zł. prawdopodobnie z braku pokrycia sumy te częściowo będą zredukowane. — Pierwsze przez Państwo, drugie przez Sejmik.

Kosztorysy do budżetu nadzwyczajnego przewidują łącznie w obydwu okresach: na dokończenie budowy drogi Kalisz — Kościelna-Wieś — Kuchary 160.000 zł., na Spółki Drogowe 60.000 zł. Budowa drogi na Kuchary, niezmiernie ważnej ze względu na gospodarczych i strategicznych, zależy od uzyskania pożyczki rządowej. Sejmik zgodziłby się na daleko idące obciążenie podatkowe, jednak nie jest w stanie wziąć tego wyłącznie na swoje barki. Tyle o drogach bitych!

Drogi gminne — w obrzynie większości gruntowe, są w zawiadowaniu gmin i ustawa drogowa z 10.12.1920 r. daje duże uprawnienia Radom gminnym — w kierunku pociągnięcia ludności do świad-

czeń na rzecz tych dróg. Rady gminne oszczędzają gminników, zadawając się szarwarkiem wiosennym który w niektórych gminach daje drogom gruntowym, skuteczną, chociaż doraźną pomoc. Tutaj kwestja melioracji dróg zbiega się ze sprawą ich odwodnienia, dopóki więc sąsiednie pola nie będą zdrenowane, a tem samem nie będzie rozwiązana sprawa odpływu wód powierzchniowych i zaskurnych dotąd nawożenie piaskiem gliniastych dróg, jak się to obecnie praktykuje, skutecznem nie będzie. Natomiast nawożenie gliną dróg piaszczystych zbliża drogę do typu dróg bitych, pozwalając przewozić ciężary w każdej porze roku.

Odpowiednie zaeczenie wydał wójtom Sejmik w 1923 r. rozsyłając jednocześnie popularny podręcznik inżyniera Nestorowicza. Niezależnie od tego służba drogowa obowiązana jest stawiać się na miejsce na każde wezwanie władz gminnych dla udzielenia porady technicznej. Sprawa melioracji dróg gminnych znajduje się w stadium początkowym i Sejmik żywi nadzieję osiągnięcia w najbliższym czasie pokaźnych rezultatów.

20/X — 26 r.

Ważne dla kupców i przemysłowców.

Stowarzyszenie Kupców Polskich w Warszawie oddział w Kaliszu, podaje do wiadomości swych członków ważne sprawy dotyczące podatku przemysłowego i o ściąganiu tychże z otrzymanego od swej Centrali okólnika Nr. 221 z dn. 9.10.1926 roku:

Ponieważ zdarzają się wypadki skierowania egzekucji na zaległości podatkowe na warsztaty pracy płatników, przeło ministerstwo przypomina treść par. 23 instrukcji o przymusowym ściąganiu państwowych podatków i opłat tudzież innych należności skarbowych wedle którego nie mogą pod żadnym warunkiem ulegać zajęciu urządzenia i przedmioty niezbędne potrzebne do prowadzenia przedsiębiorstwa.

Również Ministerstwo zwraca uwagę na przepis par. 13 wyżej powołanej instrukcji, upoważniający naczelników urzędów skarbowych do wstrzymywania egzekucji w razie zagrażającej płatnikowi na skutek tej egzekucji ruiny gospodarczej.

Zatem Ministerstwo poleciło stosować się ściśle do okólnika Nr. 159 L. DPO. 6 6218 (111), w każdym wypadku ograniczyć egzekucje do kwot u-

stałonych przy prowizorycznem badaniu odwołań.

Przy tej sposobności zwróciło również uwagę na przepis art. 90 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, wedle którego płatnik winien być zawiadomiony o terminie wyznaczonym do opatrzenia odwołania przynajmniej na 8 dni przed posiedzeniem komisji, o ile w odwołaniu wyraził życzenie złożenia przed komisją ustnych wyjaśnień.

Wreszcie Ministerstwo zarządziło co następuje:

Celem umożliwienia płatnikowi należytego uzasadnienia odwołania, należy mu udzielić informacji o konkretnych danych, dotyczących obrotu, na których ten wymiar został oparty.

Za konkretne dane nie uważa się materiału, zebranego w drodze urzędowych dochodzeń z rzeczoznawcami, lecz tylko wyłącznie materiał, zebrany w myśl art. 44-47 ustawy o podatku przemysłowym.

Informacji tych nie może płatnik domagać się piśmiennie, lecz urzędy skarbowe będą udzielać w krótkiej drodze na ustne żądanie płatnika (okólnik Min. Skarbu z dn. 27 września 1926 roku L. DPO. 12287 (111)).

Dzień oświaty pozaszkolnej

W rocznicę śmierci Henryka Sienkiewicza, pierwszego prezesa Rady i duchowego Patrona Polskiej Macierzy szkolnej, organizuje macierz na terenie swojego działania Dzień oświaty pozaszkolnej.

Oświata pozaszkolna jest obecnie głównym przedmiotem pracy Macierzy Szkolnej. Od kilku lat Zarząd Główny położył nacisk na przygotowywanie społecznych pracowników oświatowych z pośród rozmaitych zawodów polskiej inteligencji. Kursy metodyki pracy oświatowej pozaszkolnej odbyły się już w 62 powiatach. Równocześnie do potrzeb tej pracy przystosowana została struktura organizacyjna Macierzy w której podstawową instytucją pracy oświatowej pozaszkolnej na wsi staje się Czytelnia Macierzy i Ognisko młodzieży.

Zagadnienie oświaty pozaszkolnej winno być w najszerszym masach należycie spopularyzowane, to celem pozyskania jak największej ilości pracowników oświatowych, — zachęcenia jak najszerszych mas obywateli do korzystania ze źródeł oświaty, jak również zdobycia środków finansowych na te pra-

ce. W tym też celu zarządza Polska Macierz Szkolna „Dzień oświaty pozaszkolnej“ i wzywa Zarządy Kół Macierzy i zaprasza wszystkie inne organizacje społeczne, jak też ludzi oddanych sprawie oświaty do wzięcia udziału w tej akcji.

Dzień oświaty pozaszkolnej w części propagandowej uwzględnić winien wykłady, pogadanki, wieczorne oświatowe, jak również wieczornice z przemówieniami i odpowiednim programem. Biuro Zarządu Głównego Polskiej Macierzy Szkolnej (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7 m. 4) przygotowało materiały propagandowe jako to: Myśl i materiały do przykładań i przemówień p. t. „O potrzebie oświaty pozaszkolnej“, opracowane przez Józefa Stemlera Dyrektora Polskiej Macierzy Szkolnej, program wieczornicy, projekty żywych obrazów, okolicznościowe deklamacje, barwne afisze, widowiskówki z podobizną Henryka Sienkiewicza i td. Delegaci Kół P. M. S. przybywający na zjazd jubileuszowy Macierzy w dniach 30 i 31 października r. b. będą mogli materiały te zabrać ze sobą. Broszurę p. t. „O potrzebie oświaty pozaszkolnej“ otrzymywać mogą prelegenci oświatowi za nadesłaniem dokładnego adresu i znaczka pocztowego za 30 groszy.

Odczyt Sieroszewskiego.

Odczyt, jaki wygłosił w Rzym. Chrześcijańskich jeden ze znakomitych powieściopisarzy polskich, Wacław Sieroszewski, poświęcony został dwom najwybitniejszym w Europie współczesnej postaciom: premiera Włoch Mussoliniego i I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W pierwszej części tego niezmiernie ciekawego i zajmującego odczytu prelegent zaskwicował zjednoczenie Włoch, dokonywujące się pod wpływem idei, wiążącej cały zdrowy odłam społeczeństwa w jedno: ideę „religii ojczyzny“, jaką wyznawał zarówno organizacje karbonarów włoskich i inne związki im pokrewne, jak i niezliczone zastępy walczących na froncie, a potem tych, co zwyciężym marszem ruszyli na Rzym. Mussolini, sam żołnierz, ciężko ranny na froncie pojawił się na horyzoncie politycznym w chwili właśnie, gdy całe północne Włochy ogarniała pożoga bolszewizmu. Uratować od niej kraj mógł tylko człowiek mocny, któryby cały ciężar zadania zdołał wziąć na własne barki. Takim właśnie człowiekiem stał się ubóstwiany już dzisiaj „il Duce“, wódz narodu; a choć nie wszystkie głó-

szone przez się hasła może w czyn wcielić, choć cały szereg spraw zasadniczych usunąć musi na plan dalszy, dając pierwszeństwo zagadnieniom chwili, — przecież silna postać Mussoliniego stoi wciąż na czele narodu, prowadząc kraj ojczysty ku lepszej, jaśniejszej przyszłości.

Między stosunkami temi a naszymi przeprowadził prelegent analogie, świadczącą o głębokim odczuciu idei Marszałka i głębokiej czci, jaką osobę jego otacza. Hasła popowstaniowej pracy organizacyjnej naszych pozytywistów ustąpić musiały u nas szczytniejszym hasłom walki o niepodległość, a Marszałek Piłsudski był tym, który na tle ruchu społecjalistycznego starał się wszczepić społeczeństwu „religie ojczyzny“. Od organizacji bojowych z r. 1904 poprzez drużyny strzeleckie, a później legiony i P. O. W. prowadzi on naród do bojów, które nam wykreśliły obecne granice państwowe. Podobnie jak w Włoszech i Włochy wszystkie krwawe nasęga ogaza w czasie wojny nie może. Najszczytniejsza z jego idei jest demokracja, zarówno całego społeczeństwa w prawach, w życiu, urzędzie na wzór demokratycznej Rzeczypospolitej za Jagiellonów; idea ta jednak ustąpić musi narazie miejsca naczelnego zagadnieniu chwili, jakim jest stworze-

Ludzie giną.

(23) (Powieść z angielskiego.)

Było to w dniach, gdy wszystkie spekulacje u-
dawały się szczęśliwie a wszystkie papiery, nawet naj-
gorsze, szły w górę. Miasto pełne było spekulantów,
którzy gonili tam i z powrotem, pozostawiając na
współ opróżnione flaszki szampana, grając w dzień
na giełdzie, w nocy w klubie i uważali za napasę na
własną wolność, że byli wogóle noce i ciemne go-
dziny, w których papiery nie mogły, iść do góry.

Podobne myśli nasunęły się przelotnie Kragowi
gdy stał przed klubem na ulicy i czekał. Mimo wszyst-
ko uważał bardzo Reismana, ponieważ w istocie
była to wykwinna, dobrodusza natura cygańska,
uczciwa, dziecinna i często sentymentalna.

„Apolityczny klub Wolnomyślicieli“; jak brznia-
ła urzędowa nazwa, znajdował się na rogu ulicy
Przed klubem czekał samochód Surona marki „Ex-
celsior“. Krag stał ukryty za rogiem i słyszał jak
Suron wyszedł z domu i dał szoferowi następujące
polecenie: „Do urzędu telegraficznego“; przecho-
dząc, Krag spojrzął na szofera. Nie miał on dru-
dej brody i nie był podobny do Jonassena.

Wkrótce potem Krag znalazł się w biurze ur-
zędu telegraficznego. Suron właśnie stamtąd odje-
chał.

— Muszę bezwarunkowo przeczytać depeszę, któ-
rą ten pan teraz nadał, — rzekł do urzędnika.

— To pan, panie Krag, — rzekł urzędnik
— Oto depesza. Nie sądzę jednak, aby miała dla pa-
na jakieś znaczenie.

Krag przeczytał:

Hotel Palast

Kopenhaga.

Spóźniłem się. Przyjadę ósmego rano. Zare-
zerwować pokój.

Jan P. Christensen.

— Zwyczajne zamówienie pokoju — rzekł Krag
— Ma pan słusność, nic ciekawego.
— Prócz tego widział pan zapewne podpis, —
rzekł urzędnik. — Jan P. Christensen, to wielki ka-
ptan okrętu, którego wszyscy znają, znany „Jos“
nie?

— Tak, tak, ma pan słusność. Ale zapewne pan
nie nadawał depeszy. Czy zna pan „Josa“?

— Naturalnie z widzenia. Nadawałem dla niego
tysiące depesz, ale sam nie przynosił ich nigdy, po-
syła zawsze uczniów, posłańców, chłopców hotelo-
wych, albo służących. Sam nie przychodzi nigdy.

— To jest zrozumiałe, — rzekł Krag. — Ale ma
pan słusność, ta depesza nie ma dla mnie znacze-
nia, myślałem tylko, gdy odbywałem tutaj wypra-
wy, że człowiek, który nadawał depeszę mówi
akcentem cudzoziemskim, a pan wie, że dzisiaj
trzeba na cudzoziemców uważać. Zresztą i ja mam
depeszę do nadania. Również do Kopenhagi.

— I pan również chce zamówić pokój, — rzekł
urzędnik, przyjmując depeszę Kraga. — Przed sa-
mem Bożym Narodzeniem będzie to trudno. Ale
jeden to może pan dostanie.

Skoro Krag opuścił urząd telegraficzny, mógł
nagle skonstatować, że znalazł ogniwo, łączące spra-
wę „Josa“ z Suronem. Stwierdził, że od ostatnich
godzin przeczuwał istnienie tego związku.

„Ale co za sens miało to wszystko?? Jos był już

w drodze do Kopenhagi! I dlaczego nadał Finland-
czyk depeszę z podpisem Josa?

Głównym ośrodkiem pozostał jednak samochód
„Excelsior“ i list o trzeciej godzinie, ten list; i o
którym wszyscy zapomnieli.

A jednak był to list, który interesował Kraga
najbardziej. Przeczytał, że za nim kryje się ja-
kieś działanie, które obecnie jest w pełnym toku.

Rozdział 19.

Krag zainteresował się nagle osobami, które
współdziałały w burlesce „Towarzystwo akcyjne 7.
grudnia“. Cały szereg osób i sytuacji przewinął
się dołą przed nim, opromieniony wielką panto-
mijną, która zaaranżował Reisman i jego przyjaciele.
W nocy o trzeciej godzinie, kiedy wrócił z urzędu
telegraficznego prosto do domu, siedział i przemyśli-
wał nad wypadkami ostatnich dni. Najpierw dra-
matyczne zniknięcie malarza z hotelu Grand —
jak dobrze to było wystudjowane, prawie z elegancją
przewrotnością. Scena przy wyjściu, ze słowami
„Jestem szczęśliwym człowiekiem“, nadawała się
bezwarunkowo do teatru. Potem zniknięcie Oede-
garda z własnej windy Kraga! Jakże i to było zgra-
nie urządzone, z doświadczeniem i z pewnością
światowego powieściopisarza kryminalnego. Po-
tem komiczna figura sztuki — doktor Ovesen, ostro-
ny, wygodny mieszczuch, który ze zdziwieniem i
niechęcią współuczestniczy w niespodziewanej sen-
sacji. Wkońcu prokurator Davidsen, brutalny, ol-
brzymi, hałaśliwy. Potem on sam, detektyw, wciąż
nie był bezlitościwie przez reżyserów do farsy, aby
nie brakte jej czysto zewnętrznego efektu. Dalej
melodramatyczne posiedzenie w starej, ponurej
gospodzie, która wraz z śnieżycą tworzy ramę dla
tego karnawałowego figla.

(Dalszy ciąg nastąpi).

PROSZEK DO BÓLU GŁOWY
(Dla dorosłych) DLA DOROSŁYCH (Dla dorosłych)
„KOWALSKINA“
LABOR CHEM-FARMAC
„AP. KOWALSKI“ AK
WARSZAWA - MIODOWA 5

Zwracać uwagę na nazwę „KOWALSKINA“

NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
UŻYWAJĄ ORYGINALNE PROSZEKI
Z KOGUTKIEM

STENOGRAFJI wyczu obecnie
darmo, listownie Redakcja Stenografa,
Warszawa, Szczygła 12. 1375

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieubłaganą
chorobą bowiem, nie robiąc różnicy
dla wieku, płci, stanu i narodowości,
kosi miliony ludzi. Przy zwaloz-
aniu chorób płucnych, bronchitu,
uporczywego kaszlu itp. stosują lekarze

„Balsam Thiocolan Age“,

który ułatwiając wydzielenie się płwo-
ciny wzmacnia organizm i samopo-
czucie chorego, oraz powiększa wagę
ciała i usuwa kaszel. Używa się za
poradą lekarza.

Sprzedają większe apteki. 1341

Kto wypożyczy
na miesiąc lub dwa
maszynę do pisania

firmy
Underwood, Remington
albo **Mercedes.**

Od zaraz.

Zgłoszenia do Redakcji sub H. M.
1391

Do wynajęcia
dwa pokoje

frontowe z balkonem i
oddzielnym wejściem.

Widok na teatr i park.

Wiadomość: Aleja Józefiny 33,
mieszkania 4, pomiędzy godziną 4—5
po południu. 1380

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P. K. U. Ka-
lisz, na imię Franciszka
Strzelca, rocznik 1901.

1394

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ“

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji
wiedeńskiej i krajowej
w ozdobnych pudełkach
od 3 zł. i kopertach
10 × 10 — od 1 zł.

Pióra wieczne. Bilety
wizytowe. Ołówki auto-
matyczne, Böhlera, Ko-
mio, Penkala, teczki do
papierów, notesy. Ka-
lendarze wieczne, ścien-
ne, terminowe i inne.

Ramki wszelkich forma-
tów do fotografii od
60 gr. szt. Albumy do
pocztówek, fotografii i
poezji. Akwarele, kredki
w pudełkach, na sztuki.

Książki handlowe do
buchalterji podwójnej
i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeń-
ska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Spólnika

do dobrze prosperującego
interesu z bożowego z
odpowiednią gotówką
przyjmie

A. HOWIL,

1403

Ostrów, Wlkp.

Bacność domokrażni.

Chcecie otworzyć sobie dożywną i przyjemną
egzystencję, natenczas żądajcie darmo prospekt na
artykuły które w każdym domu tak po wsiach jak i
miasteczkach odbyć mają i każdy na te artykuły czeka.

„ADRA“ Oddz. D. Bydgoszcz, Promenada 12. 1402

Ornaty, kapy, chorągwie, stuły, sztandary kościelne i dla stowarzyszeń it.p.

rzeczy w zakresie haftów kolorami, złotem,
srebrem i biały haft wykonywa artystycznie
i tanio Przytułek Sierot „Opatrzności Boskiej“
w Kaliszu, przy ulicy Skarszewskiej № 4. 312